

Motion

1982/83: 638

Ove Karlsson m. fl.

Vegetationskarteringen

Vegetationskartering håller på att slutföras i fjällregionen i skala 1:100 000, utförs i Norrbottens län utanför fjällregionen (skala 1:50 000) och har avslutats i Siljansområdet (skala 1:50 000). Kartorna tas fram genom tolkning av infrarödfärgbilder fotograferade från ca 9 200 meters flyghöjd. Karteringsarbetet utförs av skickliga bildtolkare vid Stockholms universitets naturgeografiska institution – vegetationskartan över de svenska fjällen på uppdrag av naturvårdsverket (beräknas bli färdig 1983) och Siljansområdet på uppdrag av länsstyrelsen i Kopparbergs län (färdig 1982) – resp. vid lantmäteriet i Norrbottens län. Till förfogande för karteringen står också kvalificerad utrustning i form av bildtolkningsinstrument, ritutrustning och kartritare m. m. Reprotekniken resulterar i flerfärgskartor med stor nyansrikedom men god läsbarhet på grund av en välavvägd återgivning av kartinformationen.

Vegetationskartorna ger en utmärkt överblick över vegetationsförhållanden m. m. samtidigt med mängder av annan intressant information om landskap och natur. De tas fram som ett informationsrikt komplement till de allmänna kartorna – den topografiska och den ekonomiska. Dessa kartor, vilka är oundgängliga för planering m. m., innehåller framför allt geometrisk-topografisk och fastighetsrättslig information, medan informationen om marken och dess vegetation är sparsam. Ett kartverk med sådant innehåll efterfrågas av många intressenter. Bl. a. kan det användas för följande syften.

Rennäringen

Kartan ger information om viktigare betestyper och -marker. Den är på så sätt ett värdefullt och nödvändigt underlag för renbetesinventeringar för att bl. a. bestämma renantal inom samebyarna, planera betesutnyttjande samt för samråd med skogsbruket.

Skogsbruket

Kartan kan användas vid samråd med andra markanvändningsintressenter, t. ex. rennäringen, om var, när och hur avverkning eller andra skogsåtgärder lämpligen bör ske. Kartan kan också utnyttjas vid inventering av dikningsvärda marker och vid framställning av skogsbrukets planeringsunderlag, den skogliga grundkartan.

Naturvården

Kartan ger bl. a. en helhetsbild över varje kartblads naturgeografi och landskapets och naturens mångformighet. Denna information är av stort värde som underlag för beslut om skydds- och vårdåtgärder i en tid när konkurrensen om naturresurserna hårdnar.

Torvtäktsintressenter

Kartan kan användas som hjälpmedel vid urval av myrar värda att undersökas med avseende på deras torvdjup och torvkvalitet.

Kommer, länsstyrelser m. fl.

Kartan kan utnyttjas för planeringsverksamheten. Kartorna ger vägledning om olika områdets karaktär och deras lämplighet för olika ändamål.

Allmänheten

Kartan är ett utmärkt hjälpmedel vid planering av fritidsaktiviteter i skog och mark. Exempelvis kan man finna hjortronmyrar med hjälp av vegetationskartan. Med kunskap om vilka vegetationstyper olika djurarter föredrar kan kartan vara till hjälp för bl. a. jägare, fågelskådare och naturvårdare.

Som exempel på hur kartorna redan kommit till användning kan nämnas länsstyrelsens torvinventering, som redovisar torvtillgångar i Norrbotten.

Vegetationskarteringen i Norrbottens län har hittills kunnat utföras av lantmäteriet med finansiering bl. a. från en rad intressenter. Finansieringsproblemen har emellertid varit besvärande och tagit lång tid att lösa. De tenderar att öka.

Lika väl som att ge ut topografiska och ekonomiska kartor som allmänna kartverk bör det ses som en statlig angelägenhet och skyldighet att ta fram en vegetationskarta. Den är ett betydelsefullt delunderlag för samhällsplaneringen. Den har redan visat sig koma till god användning vid torvinventeringen i Norrbottens län, varvid mängder av områden som är olämpliga för torvexploatering kunnat avföras från prospektering. Härigenom har också konflikter med andra intressen, bl. a. naturvårdens, friluftslivets och rennäringens, kunnat avstyra. Kartan är därmed ett utmärkt redskap för att medverka till förnuftig hushållning med våtmarker och torv och att motverka olämplig lokalisering av täktföretag och dikningsföretag m. m.

En närmare utvärdering av dess användbarhet i olika sammanhang är befogad och torde komma att be belägg för mycket stor samhällsekonomisk nytta av vegetationskartan, på sikt i hela landet. Därför är det angeläget att en utvärdering kommer till stånd och att en fortsatt produktion av

vegetationskartan tryggas i Norrbottens och Kopparbergs län, där karteringen redan beprövats.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att en utvärdering av vegetationskartan, dess användbarhet och nytta kommer till stånd,
2. att riksdagen hos regeringen anhåller att resurser inom ramen för tillgängliga medel ställs till förfogande så att produktion av vegetationskartor i första hand tryggas i Norrbottens och Kopparbergs län.

Stockholm den 19 januari 1983

OVE KARLSSON (s)

ÅKE SELBERG (s)

BENGT KRONBLAD (s)